

XIX POSIEDZENIE KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

GDAŃSK, 4 PAŹDZIERNIKA 2018 ROKU

1. OTWARCIE XIX POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020 (KM POLiŚ 2014-2020), PRZEDSTAWIENIE I PRZYJĘCIE AGENDY

Pan Dyrektor Jarosław Orliński, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego, otworzył XIX posiedzenie KM POLiŚ 2014-2020, przywitał wszystkich uczestników i przedstawił proponowany porządek obrad.

Poinformował, że w trakcie posiedzenia zaprezentowany i poddany pod głosowanie będzie szereg uchwał dotyczących zasadniczych kwestii mających wpływ na wdrażanie POLiŚ. Będą to uchwały w zakresie zmiany Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, aktualizacji Wykazu Dużych Projektów, a także uchwały zmiany kryteriów wyboru projektów w sektorze energii i transportu. Zadeklarował, że w trakcie posiedzenia Pan Christopher Todd, Szef działu polskiego w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komisji Europejskiej, omówi Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027.

Zadeklarował również, że w punkcie dotyczącym Spraw różnych przedstawione zostaną informacje na temat postępu prac w zakresie opracowania metodologii przeprowadzania oceny efektów projektów w transporcie miejskim, naboru projektów w trybie pozakonkursowym w ramach działania 8.2 *Ochrona zabytków* oraz dodatkowo, na prośbę jednego z członków KM, problemów w wykorzystaniu funduszy w ramach Działania 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi*.

Jednocześnie zaznaczył, że od ostatniego posiedzenia Komitetu, które odbyło się 22 maja br., osiągnięto istotny postęp w realizacji Programu. Dzięki wspólnemu wysiłkowi beneficjentów i instytucji zaangażowanych we wdrażanie POLiŚ podpisane zostały kolejne umowy o dofinansowanie, równocześnie sprawnie przebiega proces certyfikacji środków do KE.

2. PREZENTACJA KE DOTYCZĄCA WIELOLETNICH RAM FINANSOWYCH NA LATA 2021- 2027

Pan Christopher Todd, Przedstawiciel Komisji Europejskiej, podziękował za możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu Komitetu Monitorującego w Gdańsku i okazję do bezpośredniego zobaczenia efektów projektów realizowanych ze środków POLiŚ. Pogratulował i podziękował również wszystkim osobom zaangażowanym we wdrażanie POLiŚ, ponieważ - jak zaznaczył - ich praca przyczynia się do sukcesu tego programu, a jego rezultaty przyniosły wiele korzystnych zmian, m.in. dla województwa pomorskiego.

Następnie, Przedstawiciel KE przedstawił informacje nt. proponowanych zmian odnoszących się do programowania i wdrażania funduszy polityki spójności w kolejnej perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Zapewnił, że proponowana polityka spójności będzie skierowana do wszystkich regionów, będzie bardziej elastyczna, dostosowana do nowych priorytetów. Dzięki planowanym uproszczeniom przepisów, łatwiejszy będzie zarówno dostęp do funduszy unijnych, jak i ich wdrażanie.

Prezentacja stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu.

3. PRZEDSTAWIENIE INFORMACJI NT. STANU REALIZACJI PROGRAMU

W pierwszej części prezentacji **Pan Jarosław Orliński, Dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR**, podsumował bieżącą realizację Programu w zakresie postępu finansowego, ogłoszonych i planowanych konkursów, Wykazu projektów zidentyfikowanych, jak również projektów zakończonych rzeczowo. Omówił również spełnienie zobowiązań określonych w ramach wykonania na 2018 rok.

Poinformował, że prawie 70% funduszy dostępnych w programie zostało już zagospodarowanych, podpisano umowy o dofinansowanie dla 1 866 projektów o wartości ok. 148 mld złotych, w tym 80,8 mld zł ze środków UE. Komisja Europejska zaakceptowała dofinansowanie dla 76 dużych inwestycji. Podkreślił, że prognoza płatności za III kwartał została ponownie zrealizowana z nadwyżką. Łączna kwota refundacji, o którą zawnieśliśmy do KE, to już prawie 29 mld zł, tj. 25% alokacji POIiŚ.

W drugiej części prezentacji zaprezentował wyniki badania przeprowadzonego przez Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich pt. *Współpraca z opiekunami projektów realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z perspektywy beneficjenta*. Poinformował, że współpraca z opiekunami projektów najlepiej oceniana jest w POIiŚ, gdzie jedynie 3% ankietowanych oceniło ją „poniżej oczekiwań”, a 36% badanych uważa, że jest ona „powyżej oczekiwań”. Również wiedza i kompetencje opiekunów projektów najwyższej oceniane są w POIiŚ. Zaznaczył ponadto, że najmniej problemów we współpracy z opiekunami ankietowani wskazali w POIiŚ.

Prezentacja na temat stanu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 stanowi **załącznik nr 2** do niniejszego protokołu.

Pan Christopher Todd pogratulował bardzo dobrego tempa wdrażania i efektów realizacji POIiŚ. Stwierdził, że certyfikacja na poziomie 25% alokacji programu to doskonały wynik, znacznie przewyższający średnią unijną.

3.1. PREZENTACJA NT. WSPARCIA UDZIELONEGO W RAMACH POIiŚ 2007-2013 ORAZ POIiŚ 2014-2020 W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

Pan Radomir Matczak, Przedstawiciel Związku Województw RP, zaprezentował skalę i wpływ środków POIiŚ na rozwój gospodarczy regionu pomorskiego. Na wstępie podkreślił, że Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to najważniejszy instrument polityki regionalnej państwa. Dokonał szczegółowej analizy dotyczącej wsparcia regionu pomorskiego środkami UE, porównał strukturę przestrzenną i intensywność interwencji POIiŚ i RPO w minionej i obecnej obu perspektywie finansowej. Zaprezentował również najważniejsze projekty w województwie pomorskim, które otrzymały dofinansowanie ze środków unijnych.

Podkreślił, że osiągnięcie doskonałych efektów we wszystkich dziedzinach objętych interwencją ze środków unijnych było możliwe dzięki synergii i komplementarności podejmowanych działań w ramach programów krajowych, regionalnych i CEF.

Prezentacja stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu.

4. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU ZMIANY POIiŚ 2014-2020

Pani Barbara Baka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR, przedstawiła informację na temat procedury i harmonogramu prac nad zmianą Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, a następnie przedstawiła charakterystykę wprowadzonych i nieprzyjętych zmian dla każdego z sektorów POIiŚ.

Prezentacja na temat zmiany Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego protokołu.

4.1. DYSKUSJA NAD PROPOZYCJAMI ZMIAN PROGRAMU

Po zakończonej prezentacji głos zabrał **Pan Dyrektor Orliński**, który uzupełnił informacje w odniesieniu do zaplanowanego przesunięcia kwoty z POLiŚ do Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Wyjaśnił, iż po uzgodnieniach m.in. z IZ PO PT, kwota w wysokości 3 mln euro będzie przeznaczona na funkcjonowanie instytucji systemu wdrażania POLiŚ oraz pozostałych programów operacyjnych (CUPT, NFOŚ, UTK). Na zakończenie poprosił wszystkich członków KM o opinię, czy zaproponowane zmiany do programu powinny zostać przegłosowane w trakcie trwającego Komitetu, czy głosowanie powinno być przesunięte na późniejszy termin.

Pan Christopher Todd zaznaczył, że decyzja odnośnie terminu głosowania zmian w programie należy do członków KM. KE pełni rolę obserwatora i nie chce takiego terminu narzucać. Pragnie jednakże zwrócić uwagę, że jest kilka otwartych kwestii, odnośnie których końcowe propozycje mogą się różnić od tych, jakie zostały przedstawione członkom KM. Wobec tego ważne jest, aby członkowie KM mieli szansę zapoznać się z wynikami ustaleń. Przykładowo nie została jeszcze przesądzona kwestia dostępności, którą zaplanowano podjąć na spotkaniu roboczym w Brukseli w dniu 11 października br. Dla KE wciąż nie jest jasne, jak w cel tematyczny nr 4 mogłaby się wpisywać interwencja związana z poprawą dostępności budynków, montażem wind, czy innych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami. Podobnie jest z propozycją związaną z finansowaniem projektów dotyczących adaptacji terenów na cele inne niż środowiskowe, czy przesunięciem środków z celu tematycznego 6 do celu 5.

Pan Przemysław Kalinka, Przedstawiciel KE, potwierdził, że odnośnie decyzji w sprawie głosowania nad przyjęciem zmian do programu należy mieć na względzie, że nie są znane ostateczne zapisy proponowanych zmian do Umowy Partnerstwa. Może zatem zaistnieć sytuacja, że przegłosowane zmiany do programu będą różniły się od tych przyjmowanych w listopadzie br. dla Umowy Partnerstwa. Dlatego, aby uniknąć ryzyka sprzecznych zapisów, KE proponuje, aby głosowanie zostało przełożone do czasu poznania zmienionej UP. Dzięki temu, członkowie KM będą mieli pełną wiedzę o ostatecznych zmianach, jakie zostaną wprowadzone do programu.

Pan Paweł Olechnowicz, Przedstawiciel KE, zwrócił uwagę na niepokojący zamiar rozszerzenia wsparcia w priorytecie inwestycyjnym 4iii w zakresie projektów dotyczących walki z niską emisją. Omówił genezę wydzielenia w priorytecie inwestycyjnym 4v wsparcia dotyczącego budowy sieci ciepłowniczych, które skutecznie wspierałyby walkę z problemem niskiej emisji, na czym od samego początku mocno zależało KE. Obecne propozycje zapisów powodują, zdaniem KE, rozmycie działań antysmogowych. Podkreślił, że propozycja KE zmierza do tego, aby pozostawić wyraźną demarkację wsparcia w priorytecie inwestycyjnym 4v.

Pan Daniel Baliński, Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii Rozwoju w MliR, reprezentujący instytucją koordynującą zmiany do Umowy Partnerstwa, potwierdził, że proces zmian POLiŚ przebiega zgodnie i równoległe do zmian UP. Wyjaśnił, że zmiany w priorytecie inwestycyjnym 4iii nie wymagają zmiany UP. Jednocześnie zaproponował, aby członkowie KM rozważyli głosowanie nad zmianą POLiŚ na obecnym posiedzeniu KM, argumentując, że same negocjacje są długotrwałe i ważne jest, aby proces ten mógł zostać rozpoczęty. W odniesieniu do szczegółowych zmian POLiŚ wyjaśnił, że mają one związek m.in. z realizacją Programu dla Śląska. Podkreślił, że obecne zapisy zarówno POLiŚ, jak i programów regionalnych pomijają kwestię wsparcia budynków komunalnych i wielorodzinnych, co było już wielokrotnie podnoszone. Postulaty zmian pochodzą od strony samorządowej, która wskazuje na istniejącą lukę w demarkacji wsparcia, gdyż projekty z zakresu wymiany źródeł ciepła w budynkach indywidualnych mogą być wspierane z programów regionalnych, natomiast nie zaadresowane zostało

wsparcie budynków wielorodzinnych. Zaznaczył również, że istnieje potencjał wsparcia takich projektów, który szacuje się na ponad 3 tysiące budynków wymagających termomodernizacji.

Pan Piotr Machański, Przedstawiciel Departamentu Regionalnych Programów Operacyjnych w MliR, potwierdził, że zmiana w kontekście wprowadzenia JST działających na terenie woj. śląskiego do katalogu beneficjentów PI 4.iii nie narusza dotychczasowych ustaleń odnośnie demarkacji pomiędzy RPO a POLiŚ, ponieważ od samego początku RPO woj. śląskiego obejmowało wąski zakres interwencji (budynki komunalne), a potencjał w tym zakresie potwierdza sam region.

Pan Paweł Olechnowicz zaznaczył, że dla KE nie jest kwestią problemową wsparcie budynków komunalnych, lecz włączenie działań antysmogowych do priorytetu inwestycyjnego 4iii, o których była mowa wcześniej, i w ten sposób niejako rozmycie tego priorytetu.

Pan Marcin Janiak, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Energii, poparł postulat głosowania nad przyjęciem zmian do programu na obecnym posiedzeniu KM. Wyjaśnił, że projekty czeka jeszcze długotrwała procedura naboru i oceny, co powoduje ryzyko dla zakładanych wskaźników kontraktacji. Ponadto projekty z zakresu termomodernizacji są komplementarne do projektów z zakresu sieci ciepłowniczych i mogą się wpisywać w cel redukcji niskiej emisji.

Natomiast **Pani Joanna Furmaga, Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć**, zgłosiła postulat przełożenia głosowania nad przyjęciem zmian do programu na kolejne posiedzenie, argumentując, że nie wpłynie to negatywnie na realizację zakładanych celów. Ponadto wskazała na toczące się negocjacje zapisów Umowy Partnerstwa, które będą miały wpływ na ostateczne brzmienie POLiŚ.

Pan Daniel Baliński zwrócił się do przedstawicieli KE o wskazanie precyzyjnego momentu możliwego przedłożenia pod głosowanie zmian POLiŚ. Wskazał, że procedura przyjmowania zmian do programu po stronie wewnętrznej jest długa i złożona. Dodał, że biorąc to pod uwagę, najwcześniejszym możliwym terminem przekazania zmienionej UP do KE jest początek lutego 2019 r.

Pan Przemysław Kalinka odpowiedział, że ważne jest nie tyle wskazanie dokładnego momentu, co możliwość zapoznania się przez członków KM z uzgodnioną wersją zapisów UP. Poinformował, że powinno ono nastąpić w niedługim czasie, dlatego jego zdaniem warto byłoby, aby Komitet miał szansę dyskutować nad zapisami, na kształt których będzie miał wpływ.

Pani Barbara Baka wyjaśniła, że pierwotną przyczyną renegeacji POLiŚ przed przeglądem śródkresowym był Program dla Śląska i decyzja Komitetu Sterującego tego programu odnośnie proponowanych zmian w POLiŚ. Dodatkowo włączone zostały zmiany wynikające z innych przesłanek. Podkreśliła, że podjęcie głosowania nad zmianą programu da szansę potencjalnym beneficjentom na wcześniejsze przygotowanie do ubiegania się o wsparcie. Dialog z KE zawsze przebiegał w sposób elastyczny i prowadzony był na etapie negocjacji, gdy IZ POLiŚ była wyposażona w mandat Rządu RP. Podkreśliła, że negocjacje POLiŚ i UP przebiegają równolegle, jednak IZ POLiŚ chciałaby skorzystać z możliwości przedkładania zmian do programu przed zatwierdzeniem UP, wprowadzonej w lipcu br. Dodała, że z 11 proponowanych zmian do programu, tylko dwie mają odzwierciedlenie w zapisach UP (tj. w zakresie rekultywacji składowisk odpadów oraz znoszenia barier architektonicznych).

Pan Tomasz Adamczewski, Przedstawiciel Fundacji WWF Polska, zwrócił uwagę, że w sytuacji odłożenia głosowania pojawiłaby się możliwość bardziej szczegółowego przyjrzenia się proponowanym zmianom, zwłaszcza w zakresie dostępności (windy), recyklingu oraz uwzględnienia dodatkowych aspektów, które pojawiły się w toku dyskusji.

Pan Dyrektor Orliński odpowiedział, iż materiały były wysłane członkom KM z odpowiednim wyprzedzeniem, umożliwiającym rozpatrzenie wszystkich elementów procedowanej zmiany POliŚ.

Pan Jarosław Dębek, Przedstawiciel Ministerstwa Środowiska, uzupełnił, że obniżenie wskaźnika recyklingu wynikało z uwzględnienia przedsiębiorców jako beneficjentów działania POliŚ, natomiast obecnie do osiągnięcia tego wskaźnika mogą się przyczynić tylko przedsięwzięcia dotyczące kompostowania bioodpadów. Kwestie recyklingu będą priorytetem wsparcia w kolejnej perspektywie finansowej.

Pan Dyrektor Orliński zaproponował przeprowadzenie głosowania wśród członków Komitetu w sprawie poddania pod głosowanie propozycji zmiany POliŚ podczas trwającego posiedzenia KM POliŚ. Większość członków KM opowiedziało się za przeprowadzeniem takiego głosowania na obecnym posiedzeniu KM (64%), 24% głosujących było przeciw, natomiast 12% osób wstrzymało się od głosu.

4.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ ZMIANĘ PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

Pan Dyrektor Jarosław Orliński przeprowadził głosowanie nad **uchwałą nr 20/2018** w sprawie przyjęcia zmian do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Uchwała nr 20/2017 została przyjęta i stanowi **załącznik nr 5** do protokołu.

5. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU AKTUALIZACJI ZAŁĄCZNIKA 12.2 WYKAZ DUŻYCH PROJEKTÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

Pan Jarosław Orliński przedstawił prezentację nt. aktualizacji Wykazu Dużych Projektów (załącznik nr 12.2 do POliŚ 2014-2020). Zakres proponowanych zmian dotyczył sektora transportu oraz środowiska i polegał na:

- ↳ dodaniu 1 projektu konkursowego z zakresu infrastruktury kolei miejskiej,
- ↳ usunięciu 2 projektów ze względu na utratę statusu dużego projektu (projekt drogowy) oraz z powodu finansowania z budżetu państwa (projekt kolejowy)
- ↳ aktualizacji danych w 33 projektach w zakresie terminów: notyfikacji/przedłożenia w KE wniosku ws. dużego projektu, rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu.

Do propozycji zmian WPD wpłynęła jedna uwaga ze strony KE, która została wyjaśniona.

Prezentacja stanowi **załącznik nr 6** do niniejszego protokołu.

5.1. DYSKUSJA NA TEMAT PROJEKTU AKTUALIZACJI WYKAZU DUŻYCH PROJEKTÓW

Pani Barbara Adamczyk-Zielonka, Przedstawicielka KE, zapytała o powód wycofania projektu „Prace na linii kolejowej C-E 59 na odcinku Wrocław Brochów/Grabiszyn-Głogów” z WDP oraz poprosiła o informacje na temat jego dalszej realizacji.

Pan Dyrektor Orliński przekazał głos **Panu Jakubowi Tatajowi, Przedstawicielowi IZ POliŚ**, który poinformował, że we wrześniu 2017 r. na wniosek Beneficjenta projekt został usunięty z Wykazu Projektów Zidentyfikowanych ze względu na zdiagnozowane na etapie przygotowania dokumentacji przedprojektowej ryzyko niezrealizowania projektu do końca 2023 roku. Analogicznie projekt powinien zostać usunięty z WDP w celu zachowania zgodności obu dokumentów. Dodatkowo przekazał informacje od Beneficjenta o planowanych pracach odtworzeniowych na przedmiotowym odcinku pozwalających na normalną eksploatację, które

szacuje się na około 100 mln zł z budżetu państwa. Dodał, że na przyszłą perspektywę finansową analizowana jest także możliwość szerszej modernizacji tej linii w związku z koncepcją Centralnego Portu Komunikacyjnego.

5.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ AKTUALIZACJĘ ZAŁĄCZNIKA 12.2 WYKAZ DUŻYCH PROJEKTÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020

Pan Dyrektor Orliński przeprowadził głosowanie nad **uchwałą nr 21/2018** w sprawie aktualizacji załącznika 12.2 Wykaz dużych projektów POIiŚ 2014-2020.

Uchwała nr 21/2018 została przyjęta i stanowi **załącznik nr 7** do protokołu.

6. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW POIiŚ 2014-2020 (SEKTOR ENERGII)

Pan Marcin Janiak, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Energii, dokonał prezentacji projektu zmian do kryteriów wyboru projektów dla Poddziałania 1.1.1 *Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej*.

Prezentacja stanowi **załącznik nr 8** do niniejszego protokołu.

6.1. DYSKUSJA NA TEMAT PROJEKTU ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW POIiŚ 2014-2020 (SEKTOR ENERGII)

Pan Paweł Olechnowicz, Przedstawiciel KE, zapewnił, że Komisja Europejska szanuje wybór Polski odnośnie preferowanego mixu energetycznego, jednocześnie zauważył, że od około dwóch lat rozwój energii z OZE został poważnie zahamowany i Polska prawdopodobnie nie osiągnie zakładanych celów w zakresie końcowego zużycia OZE do 2020 r. Zwrócił uwagę, że energia geotermalna jest droższa od energii wytwarzanej z biomasy.

Pan Artur Michalski, Zastępca Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zauważył, że wytwarzanie energii ze źródeł geotermalnych jest zdecydowanie najtańszym sposobem, zwłaszcza w porównaniu z biomasą, gdzie trzeba ponosić koszty dostarczenia substratu. Wyjaśnił, że dotyczy to samego procesu wytwarzania, ponieważ o kosztach możemy mówić w przypadku procesu inwestycyjnego związanego z pozyskaniem energii z geotermii. Przykład Geotermii Podhalańskiej pokazuje, że w dłuższej perspektywie jest to źródło zdecydowanie najlepsze, jeśli chodzi o miejsca, gdzie występują dobre parametry dla pozyskania tego typu energii.

Pan Tomasz Adamczewski, Przedstawiciel Fundacji WWF Polska, zwrócił się z prośbą, aby w odniesieniu do kosztów wytwarzania energii, używana była standardowa miara LCOE (levelised cost of electricity – przyp.), czyli brane pod uwagę były parametry capexowe i opexowe.

6.2. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁY ZATWIERDZAJĄCEJ ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW W SEKTORZE ENERGII

Pan Dyrektor Orliński przeprowadził głosowanie nad **uchwałą nr 22/2018** w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach poddziałania 1.1.1 *Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Uchwała nr 22/2018 została przyjęta i stanowi **załącznik nr 9** do protokołu.

7. PRZEDSTAWIENIE PROJEKTU ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW POIiŚ 2014-2020 (SEKTOR TRANSPORTU)

Pan Przemysław Gorgol, p.o. Dyrektora Centrum Unijnych Projektów Transportowych, przedstawił projekty nowych kryteriów w działaniach 3.1 *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T*, 4.1 *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego*, 4.2. *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego*. W dalszej kolejności przedstawił projekt zmian kryteriów w działaniu *Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach*.

Prezentacja stanowi **załącznik nr 10** do protokołu.

6.1. GŁOSOWANIE NAD PRZYJĘCIEM UCHWAŁ ZATWIERDZAJĄCYCH ZMIANY KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW W SEKTORZE TRANSPORTU

Przedstawione propozycje zmian kryteriów nie wywołały dyskusji w związku czym **Przewodniczący Komitetu** przeprowadził głosowanie nad **uchwałą nr 23/2018** w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach działań 3.1 *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T*, 4.1 *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego*, 4.2. *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Uchwała nr 23/2018 została przyjęta i stanowi **załącznik nr 11** do protokołu.

Następnie Pan Dyrektor Orliński przeprowadził głosowanie nad **uchwałą nr 24/2018** w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach działania 6.1 *Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Uchwała nr 24/2018 została przyjęta i stanowi **załącznik nr 12** do protokołu.

8. SPRAWY RÓŻNE

W punkcie dotyczącym Spraw różnych zostały poruszone następujące kwestie:

a) **Informacja nt. postępu prac w zakresie opracowania metodologii przeprowadzenia oceny efektów projektów w transporcie miejskim**

Pani Małgorzata Kubiszewska, Przedstawicielka IZ POIiŚ, przedstawiła informację nt. działań podjętych w kwestii oceny efektywności projektów miejskich.

Zgodnie z podjętym podczas KM we Wrocławiu zobowiązaniem, w lipcu br. zorganizowane zostało spotkanie z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej, CUPT, Jaspers, MI oraz środowisk naukowych. Z uwagi na fakt, iż wszystkie projekty przesłane do KE uzyskały już decyzje, konkluzją spotkania było przeniesienie przedmiotu dyskusji nt. efektywności projektów miejskich na podniesienie potencjału w polskich miastach do właściwego planowania mobilności miejskiej w przyszłości. Właściwym instrumentem w tym względzie są Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (Sustainable Urban Mobility Plans – tzw. SUMP). Podczas spotkania uzgodniono, że narzucanie opracowywania SUMPów nie jest skuteczne (np. w formie warunku udzielenia wsparcia w kolejnej perspektywie), natomiast zasadnym jest wsparcie miast w rozwinięciu tego podejścia. W związku z powyższym ustalono, że opracowany zostanie projekt pilotażu, którego celem będzie rozpowszechnienie idei SUMP.

Program pilotażowy będzie prowadzony przy merytorycznym zaangażowaniu ekspertów z inicjatywy JASPERS. Wsparcie polegać będzie na realizacji cyklu sesji warsztatowych oraz doradztwie przy

identyfikacji i ocenie danych, opracowaniu zamówienia na niezbędne analizy, pomocy w ocenie jakości dokumentacji oraz w jej odbiorze od wykonawcy. W pilotażu mogą wziąć udział wszystkie zainteresowane miasta/obszary funkcjonalne:

- ↳ posiadające SUMP i chcące poddać go ewaluacji/przeoglądowi,
- ↳ posiadające/realizujące inne polityki wypełniające częściowo ideę SUMP, ale nie będące wprost takim dokumentem,
- ↳ rozpoczynające pracę nad realizacją idei SUMP.

Czas trwania pilotażu szacujemy na ok. 2 lata. Warunkiem udziału w pilotażu jest gotowość miasta/obszaru funkcjonalnego do zaangażowania:

- ↳ politycznego (wola przyjęcia SUMP jako wiążącej polityki miasta/obszaru funkcjonalnego),
- ↳ finansowego (gotowość sfinansowania kosztu zatrudnienia wykonawcy analiz),
- ↳ merytorycznego (gotowość do stworzenia/wskazania komórki merytorycznie odpowiedzialnej za SUMP na obszarze miasta/obszaru funkcjonalnego).

Przedstawicielka IZ POLiŚ zadeklarowała również, że w niedługim czasie uruchomiona zostanie ankieta, której celem będzie zbadanie potrzeb polskich miast w zakresie pilotażu.

Jak zauważyła **Pani Barbara Adamczyk-Zielonka, Przedstawicielka KE**, kwestia jest ważna nie tylko dla samych miast, ale również dla całych obszarów funkcjonalnych.

Pan Radomir Matczak, Przedstawiciel Związku Województw RP, doceniając inicjatywę zaznaczył również, że w tym kontekście warto podjąć współpracę ze związkami ZIT, IZ RPO jak również z komórkami MliR odpowiedzialnymi za EWT, gdzie podejmowano też prace w zakresie badania dobrych praktyk dotyczących SUMP w polskich miastach.

Ponadto **Pan Dyrektor Przemysław Gorgol** zaznaczył, że w CUPT trwają prace związane z oceną efektywności projektów miejskich. Poinformował, że 12 grudnia br. odbędzie się konferencja, podczas której omawiane będą wyniki dotychczasowych prac.

b) **Informacja nt. naboru projektów w trybie pozakonkursowym w ramach Działania 8.2 Ochrona zabytków**

Pan Przemysław Niedźwiecki, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy i Spraw Europejskich w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przypomniał, że dyskusja nad wprowadzeniem trybu pozakonkursowego w osi VIII POLiŚ jest sprawą zamkniętą, gdyż zarówno Komitet Monitorujący, jak i KE zgodziły się na wprowadzenie pozakonkursowego trybu wyboru projektów do zapisów POLiŚ oraz na przyjęcie dedykowanych temu trybowi kryteriów wyboru projektów. Zaznaczył, że do rozdysponowania w tym trybie przeznaczono zaledwie 6% alokacji osi priorytetowej pochodzącej z rezerwy wykonania. Dodał, że tryb pozakonkursowy był szeroko stosowany w ramach POLiŚ 2007-2013. W ramach POLiŚ 2014-2020 propozycje projektów pozakonkursowych zostały zidentyfikowane przez instytucję pośredniczącą zgodnie z przepisami przewidzianymi w ustawie i wytycznych. Obecnie przechodzą one proces weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą. Propozycje te zostały wybrane przez MKiDN mając na uwadze strategiczny charakter inwestycji, które w opinii MKiDN posiadają projekty ujęte w kontraktach terytorialnych oraz wpisane na listę Pomników Historii Prezydenta RP.

Pan Radomir Matczak zapytał kiedy i na jakiej podstawie będzie stworzona lista projektów do wsparcia w trybie pozakonkursowym z POLiŚ. Zaznaczył, że mając taką wiedzę, beneficjenci pozostałych projektów, które nie znajdują się na tej liście, będą mogli szukać innych ścieżek dofinansowania. Ponadto, jak zauważył, istnieje kilkadziesiąt projektów ujętych w kontraktach terytorialnych, które nie otrzymały dofinansowania, pomimo iż znalazły się powyżej minimalnego progu punktowego w postępowaniach konkursowych. Podkreślił, że istnieje obawa, że zamiast nich zostanie stworzona zupełnie nowa lista projektów, które otrzymają dofinansowanie. Poprosił o jasną odpowiedź na pytanie, czy projekty które wystartowały w konkursie, a nie otrzymały dofinansowania, są

rozpatrywane obecnie jako te, które mają szansę na otrzymanie wsparcia w trybie pozakonkursowym. Dodał, że jest to wiedza ważna dla kilkudziesięciu beneficjentów, którzy chcieliby mieć pewność odnośnie dalszych kroków.

Pan Przemysław Niedźwiecki przypomniał, że jak dotąd odbyło się pięć postępowań konkursowych, w których nie wszystkie projekty mogły otrzymać dofinansowanie. Z punktu widzenia MKiDN procedura konkursowa została zamknięta, natomiast w tym przypadku mamy do czynienia z nowymi środkami pochodzącymi z rezerwy wykonania w wysokości ok. 100 mln zł a same projekty będą wyłaniane zgodnie z trybem przewidzianym w ustawie i wytycznych. Z punktu widzenia polityki MKiDN, za strategiczne uznaje się projekty ujęte w kontraktach terytorialnych oraz obecne na liście Pomników Historii Prezydenta RP.

W odpowiedzi **Pan Radomir Matczak** ponowił apel, aby strategia wyłaniania projektów w trybie pozakonkursowym została oficjalnie ogłoszona. Ponadto zapytał, do kogo i w jakim trybie można składać wnioski o wsparcie projektów w trybie pozakonkursowym.

Pani Barbara Baka, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR, stwierdziła, że na tle ogólnej alokacji w kulturze wynoszącej ponad 2 mld zł, na tryb pozakonkursowy przeznaczona została minimalna, wręcz śladowa ilość środków osi priorytetowej. Podkreśliła, że nie ma możliwości, aby wszystkie projekty z kontraktów, które startowały dotąd w konkursach, otrzymały wsparcie. Wyjaśniła, że pojawiła się konieczność wdrożenia planu alternatywnego, tj. uruchomienia nowego naboru. Poinformowała, że IZ POLiŚ otrzymała od MKiDN wyjaśnienia dotyczące procedury wyłaniania tych projektów, do których po szczegółowej analizie zostały przekazane uwagi. Po tym, jak MKiDN odniesie się do przekazanych uwag, IZ POLiŚ będzie mogła uznać wskazane projekty za zidentyfikowane i wpisać je do *Szczegółowego opisu osi priorytetowych POLiŚ*. Odnośnie przekazanych projektów, to zdecydowana ich większość została ujęta w kontraktach terytorialnych, natomiast jeden znajduje się na Liście Pomników Historii Prezydenta RP. Nadanie strategicznego charakteru projektom wpisanym do kontraktów terytorialnych jest m.in. wynikiem dyskusji, jaka przetoczyła się jakiś czas temu na KM POLiŚ, kiedy to z inicjatywy Związku Województwa RP podwyższony został znacząco próg punktowy dla projektów widniejących w kontraktach ubiegających się o wsparcie w procedurze konkursowej. Jednocześnie stwierdziła, że na przełomie października i listopada br. proces identyfikacji tych projektów powinien zostać zakończony.

c) **Informacja nt. problemów w wykorzystaniu funduszy w ramach Działania 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi**

Pan Jarosław Dembek, Przedstawiciel Ministerstwa Środowiska, przedstawił informację nt. stanu wdrażania działania 2.2, napotkanych problemów i zastosowanych rozwiązań. Poinformował, że w ramach działania ogłoszono łącznie 6 naborów konkursowych na kwotę ok. 3,24 mld zł. Wpłynęły 162 wnioski o dofinansowanie na kwotę ok. 2,5 mld zł, natomiast umowy o dofinansowanie zostały zawarte dla 23 projektów (w tym 15 w zakresie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – PSZOK) na kwotę ok. 543 mln zł. Dodał, że 2 konkursy nie zostały jeszcze zakończone. Omówił stan realizacji wskaźników w działaniu: wskaźniki dotyczące liczby wspartych ZZO oraz liczby osób objętych systemem zagospodarowania odpadów zostały wypełnione, wskaźniki dotyczące liczby wspartych ZZO oraz mocy przerobowej ZZO zostały zrealizowane w ok. 50%, a w przypadku wskaźnika - dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu - strona polska proponuje zmniejszenie wartości docelowej. Wśród przyczyn obecnej sytuacji w sektorze odpadowym wymienił: długi czas uchwalania WPGO i planów inwestycyjnych (dla jednego województwa nadal brak tych dokumentów) i niewielkie zainteresowanie wnioskodawców pierwszymi naborami, niska jakość składanych wniosków. Dodał, że wynegocjowano zgodę KE na konkursy na PSZOKi przed wypełnieniem warunkowości ex-ante.

Prezentacja stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Pan Krzysztof Kawczyński z Krajowej Izby Gospodarczej poinformował o dramatycznej sytuacji na rynku odpadowym w Polsce spowodowanej faktem, że połowa gmin nie ma PSZOKów, które można uznać za standard unijny. Podkreślił, że gminy same nie wypracują standardów. Wyjaśnił, że dzięki zmianom prawnym wzrósł poziom selektywnej zbiórki w gospodarstwach domowych, ale pozyskany surowiec jest niskiej jakości. W magazynach znajdują się odpady z Polski i Europy i nie ma możliwości ich przetworzenia – na odpowiednią infrastrukturę potrzeba ok. 10 mld zł. Zaznaczył, że inwestycje realizowane w ramach POIiŚ są kluczowe w obecnym systemie. Zwrócił się z prośbą o szerszą dyskusję na ten temat.

Na zakończenie posiedzenia **Pani Joanna Furmaga, Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć**, poruszyła kwestię publikacji dotyczących sektora transportu udostępnionych przez CUPT (m.in. użytych materiałów do ich druku). Przypominała, że zakupy i zamówienia finansowane ze środków POIiŚ powinny być proekologiczne.

9. PODSUMOWANIE XIX POSIEDZENIA KM POIiŚ 2014-2020

Przewodniczący Komitetu podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu i za konstruktywną dyskusję. Zaprosił wszystkich uczestników KM na wizytę w Gdańskim Teatrze Szekspirowskim. Dodał, że Teatr jest jednym z beneficjentów POIiŚ 2007-2013, w ramach którego realizował projekt *Budowa siedziby Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego w Gdańsku* o wartości całkowitej 94 mln zł, z czego dofinansowanie UE to ponad 51 mln zł.

LISTA CZŁONKÓW, ZASTĘPCÓW CZŁONKÓW, PRZEDSTAWICIELI KE ORAZ OBSERWATORÓW, KTÓRZY UCZESTNICZYLI W XIX POSIEDZENIU KM POIiŚ 2014-2020:

Członkowie oraz Zastępcy Członków KM		
Strona rządowa		
1	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Jarosław Orliński
2	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Barbara Baka
3	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Magdalena Jasińska
4	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Daniel Kotkowski
5	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Daniel Baliński
6	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Piotr Machański
7	Ministerstwo Finansów	Magdalena Rudnicka
8	Ministerstwo Energii	Marcin Janiak
9	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Przemysław Niedźwiecki
10	Ministerstwo Środowiska	Jarosław Dembek
11	Ministerstwo Zdrowia	Jarosław Kieszek
12	Ministerstwo Infrastruktury	Monika Michalska
13	Ministerstwo Infrastruktury	Honorata Siemińska
14	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Przemysław Gorgol
15	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych	Karolina Paulewicz-Bazała
16	Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy	Szymon Kawa
17	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Artur Michalski
18	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Mariola Orlik
Strona pozarządowa		
19	Forum Związków Zawodowych	Zenon Kopyściński
20	Fundacja WWF Polska	Tobiasz Adamczewski
21	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	Anna Dobrowolska

22	Krajowa Izba Gospodarcza	Krzysztof Kawczyński
23	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Małgorzata Kołodziej-Nowakowska
24	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Agata Kurcewicz-Bąk
25	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Joanna Furmaga
Strona samorządowa		
26	Związek Gmin Wiejskich RP	Edward Trojanowski
27	Związek Powiatów Polskich	Krzysztof Nosal
28	Związek Województw RP	Radomir Matczak
29	Związek Województw RP	Piotr Wolski
Przedstawiciele Komisji Europejskiej		
1	Komisja Europejska	Christopher Todd
2	Komisja Europejska	Barbara Adamczyk-Zielonka
3	Komisja Europejska	Przemysław Kalinka
4	Komisja Europejska	Paweł Olechnowicz
Obserwatorzy		
1	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Marta Czartoryska-Ostrowska
2	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Katarzyna Janicka-Nocuń
3	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju	Katarzyna Łoza-Maksymiuk
4	Izba Gospodarcza Gazownictwa	Michał Szpila

ZAŁĄCZNIKI:

1. Prezentacja KE dotycząca Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027
2. Prezentacja nt. stanu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
3. Prezentacja nt. wsparcia udzielonego w ramach POIiŚ 2007-2013 oraz POIiŚ 2014-2020 w województwie pomorskim
4. Prezentacja projektu zmian Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
5. Uchwała nr 20/2018 w sprawie przyjęcia zmian do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
6. Prezentacja nt. aktualizacji Wykazu Dużych Projektów (załącznik nr 12.2 do POIiŚ 2014-2020)
7. Uchwała nr 21/2018 w sprawie aktualizacji załącznika 12.2 Wykaz dużych projektów POIiŚ 2014-2020
8. Prezentacja nt. zmiany kryteriów wyboru projektów w sektorze energii
9. Uchwała nr 22/2018 w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach poddziałania 1.1.1 *Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
10. Prezentacja nt. zmiany kryteriów wyboru projektów w sektorze transportu
11. Uchwała nr 23/2018 w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach działań 3.1 *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T*, 4.1 *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących w sieci drogowej TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego*, 4.2. *Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od nadmiernego ruchu drogowego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
12. Uchwała nr 24/2018 w sprawie zmiany sektorowych kryteriów wyboru w ramach działania 6.1 *Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
13. Prezentacja nt. problemów w wykorzystaniu funduszy w ramach Działania 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi*